

Nominace na thriller roku Goodreads Choice Awards 2022

ΠΟΜΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΤΙ ΣΗΜΥ ΚΑΙ ΖΗΠΙΙ

Zabij,
nebo budeš zabit.
To je, oč tu běží.

Deanna Raybourn

 metafora

Billie, Mary Alice, Helen a Natalie pracovaly čtyřicet let pro Muzeum, elitní síť nájemných vrahů a vražedkyň. Teď je jejich talent považován za přežitek a v době, která spoléhá spíše na technologie než na lidské schopnosti, už nikdo neocení, co mohou nabídnout.

Když je čtveřice žen při příležitosti odchodu do důchodu vyslána na all inclusive luxusní dovolenou, stane se terčem útoku jednoho ze svých vlastních kolegů. Nařídít odstranění terénního agenta či agentky může pouze nejvyšší orgán Muzea a ženy si uvědomí, že byly odsouzeny k smrti.

Aby vyvázly živé, musí se obrátit proti vlastní organizaci, spoléhat na své zkušenosti a především jedna na druhou. Tajemstvím jejich přežití je spolupráce a jsou odhodlány poučit své nadřízené o tom, co skutečně znamená být dámou na zabití.

„Příběh je vtipný, originální a nepředvídatelný... Raybourn čtenáře udržuje ve střehu, aby se pokoušeli zjistit, co se bude dít dál. Nápaditá sonda do ženského světa a zároveň přesvědčivá, promyšlená detektivka.“

– *Kirkus Review

„Jedinečný a napínavý příběh, jenž je díky šikovnému kolísání mezi humorem a násilím nečekaně působivý. Těmto nebezpečným dámám nelze nefandit.“

– The Washington Post

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Deanna Raybourn

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Přeložila Diana Rykrová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Killers of a Certain Age © 2022 by Deanna Raybourn

Published by Berkley, USA

This edition published by arrangement with Berkley,
an imprint of Penguin Publishing Group, a division of
Penguin Random House LLC.

Translation © Diana Rykrová, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-764-1 (ePub)

ISBN 978-80-7625-763-4 (pdf)

ISBN 978-80-7625-288-2 (print)

Pro P. Měl jsi pravdu. Mohla jsem to udělat. A udělala.

Zmoudřela jsem do zimy života.

Beowulf

POZNÁMKA AUTORKY

Některá data jsou zavádějící; některá jména jsou lživá.
Nesnažím se chránit nevinné. Snažím se chránit vinné.
Však to brzy pochopíte.

KAPITOLA PRVNÍ

listopad 1979

„MOJE MATKA VŽDYCKY ŘÍKÁ, ŽE CHODIT S OKEM NA PUNČOCHÁČÍCH je neodpuštělný módní prohřešek,“ pronese Helen a kriticky si prohlíží Billieiny rozervané punčochy.

Billie protočí oči v sloup. „Helen, jde o vraždu, nechystáme se na královské ples.“

„Nebude to *vražda*,“ opraví ji Helen. „Bude to atentát a mohla by ses aspoň pokusit vypadat přitom hezky. Navíc, mají si myslet, že jsme letušky, a žádnou letušku by určitě nikdy nenašli mrtvou s dírou na punčocháčích.“ Helen hrozivě zamává ve vzduchu známým plastovým vejcem. „Vzala jsem náhradní. Běž se, prosím tě, převlíknout, dokud je čas. Já zatím připravím kafe.“

Oko na punčochách je tak tenoulinké, že by si ho všimla skutečně jen Helen. Billie už otevírá pusu, aby oponovala, když vtom zpozoruje, jak pevně a přísně má Helen semknuté rty, zase ji raději zavře. Je hodně nervózní, což znamená, že její soustředěnost na detail je mnohonásobně vyšší než obvykle a ona hledá důvody, proč se stresovat. Rozčilovat se kvůli roztrhaným punčocháčům je vlastně ještě úplně v pohodě, když se vezmou v potaz tisíce dalších věcí, které

by se na jejich první misi mohly pokazit, uchlácholí Billie nakonec samu sebe.

„Kafe má na starosti Mary Alice. Ty běž zkontrolovat Nat,“ prohlásí Billie a vytrhne Helen vajíčko z ruky. Odběhne na toaletu, kde ze sebe co nejrychleji stáhne poničené punčochy a nasouká se do noh, aby vzápětí vyšla ven právě ve chvíli, kdy se jí podaří zachytit rozhovor v kokpitu. Zase filmy – pochopitelně. Když Gilchrist a Sweeney zrovna nerozebírají své šance na to, zda dostanou Goldie Hawnovou do postele, snaží se jeden druhého předčit filmovými hláškami.

„Jelen musí být zastřelen jediným výstřelem. Snažím se to lidem říkat, ale oni to nechápou.“ Pilot chvíli vyčkává, zatímco jeho kopilot pozastavuje předletovou kontrolu, a zamýšleně přitom přivírá oči.

„*Monty Python a Svatý Grál*“ tipne si.

Pilot protočí oči v sloup. „Proboha, Sweeney, ne, samozřejmě, že to není *Monty Python*. Zní ti ta replika snad vtipně?“

Sweeney pokrčí rameny. „Mohla by.“ Kopilot šklubne hlavou směrem ke kuchyňce. „Hej, sukně!“ zavolá.

Billie vkročí do dveří kokpitu.

„Ano, Sweeney?“ otáže se.

Stáhne rty na stranu, nejlépe, jak dovede, napodobí Bogarta a sje-de ji pohledem odshora dolů. „Do krásy jí chyběl jen vlásek, ale její hlas to bohatě vynahrazoval. Byl hluboký a kouřově drsný, přesně ten hlas, který si objednal čistou whisky a řekl barmanovi, aby si drobné nechal.“

„Tuhle hlášku z *Maltézského sokola* si nevybavuju,“ řekne Billie.

Sweeney se zatváří pobouřeně. „Přesně takhle to tam bylo! Ale no tak, můj Sam Spade nemá jedinou chybičku.“

„Radši se dál drž svýho kormidla. Proč jsi zvonil?“

Sweeney repliku nahlas zopakuje. „Z jakýho je to filmu? Vance to nadhodil a tvářil se, jako bych mu chtěl vyraždit rodinu, když jsem nevěděl, z čeho to je.“

„*Lovec jelenů*,“ poradí Billie Sweeneymu a ukáže na pilota. „A jeho další replika bude z *Kmotra*.“

Pilot se zazubí. „Jak to víš?“

„U tebe je každá druhá replika z tohoto filmu,“ opáčí. Odmlčí se a pilot ji sjede od hlavy až k patě hodnotícím pohledem. Je dokonale upravená, od čistounké, nažehlené uniformy až po hladké, tmavě blond vlasy svázané do úhledného francouzského drdolu. Netřesou se jí ruce a netěká očima kolem sebe. Je však nervózní – nebo možná vzrušená. Něco v ní pod povrchem probublává, skoro jako by to i cítil. A jeho práce je ji zase uklidnit.

„To dáš, Billie,“ pronese tiše. „Ty a ostatní musíte být vážně dobrý, jinak by vám tu práci nedali.“

Usměje se. „Díky, Gilchriste.“

Pokrčí rameny. „Při tréninku jsem vám dal kurva zabrat, ale všechny čtyři jste dost v pohodě – teda za předpokladu, že zvládnete dnešní noc,“ dodá a chladnokrevně se usměje.

„Tos mě utěšil,“ odvětví a Sweeney se rozesměje.

„Prostě jen myslí na to, co je tvoje mise a budeš v klidu,“ ujistí ji Gilchrist. „Já a Sweeney budeme udržovat tohoto ptáčka v pohybu, takže pokud se něco vážně neposere, jste tam vzadu, dámy, odkázaný samy na sebe.“ Jeho výraz mluví za vše a ona v tu chvíli sama sobě slíbí, že si radši podřeže žíly, než aby ho požádala o pomoc.

„Chápu,“ odvětví. Chvíli pozoruje, jak se jeho ruce pohybují po spínacích a pákách a provádí předletovou kontrolu. Je klidný, uvolněný jako sportovec, který trénuje a driluje, dokud nezbyde nic než velké finále.

Sweeney si její pozornost přitáhne štouchnutím. „Řekni brunetě, že až bude po všem, dáme si spolu drink.“

„Znáš pravidla. Žádný bratříčkování,“ připomene mu Gilchrist.

Sweeney zasténá jako raněné štěňátko. „Tobě se to řekne. Ty máš Antheu.“ Rozdělí jméno do tří prodloužených slabik. „Aaaaaan-theeee-aaaaa,“ zopakuje jméno ve stylu jižanského „country“ přízvuku.

„Máš stálou partnerku? To je bezva,“ ozve se Billie směrem k pilotovi.

Stáhne dolů stínítko, aby ukázal malý snímek dívky s tmavou kšticí jako Jackie O. a vážným výrazem v doširoka otevřených očích.

„Hezká,“ konstatuje Billie.

„A boooohaaatááááá,“ dodá Sweeney nasupeně.

„Co máš za problém, Sweeney?“ zeptá se Billie.

„Žárlím, pochopitelně. On má krásnou, bohatou debutantku a jediný, co mám já, je zálsuk na támhletu drobnou kudrnatou brunetku.“

„Ta drobná brunetka má jméno,“ poznamená Billie. „Jmenuje se Natalie.“

„Budoucí paní Charles McSweenová,“ pronese Sweeney zcela vážným tónem. „Minimálně pro tenhle víkend.“ Varovně zdvihne ruku. „A neříkejte mi, že je to zakázaný. O to víc vzrušující to pak bude. Jako by mě přímo vyzývali, abych ji pozval na rande.“

Billie se podívá z jednoho na druhého. „Divím se, že ani jeden z vás nejde po Helen,“ řekne po chvíli. „Je z nás nejhezčí.“

Oba pokrčí rameny. „Hezká, to jo,“ uzná Gilchrist. „Možná dokonce krásná. Taky je ale to, čemu my Kanadáné říkáme studená jako zima ve Winnipegu.“

„Zima ve Winnipegu?“

„Neuvěřitelná krása přírody, ze který ovšem mrazí tak, že ti zamrznou i koule, pokud seš tak hloupej, aby ses před ní svlíknul,“ vysvětlí Sweeney. Prohlíží si Billie okem znalce. „Ty bys samozřejmě –“

Billie zvedne ruku. „To je fuk. Nechci to vědět. Kafe už se vaří. Řeknu Mary Alice, aby vám ho donesla.“

Když Billie vejde do kuchyně, Mary Alice už plní dva šálky. Ve vzduchu je cítit spálená káva a Mary Alice se na ni zadívá omluvným pohledem. „Trochu jsem toho vylila na hořák.“

Billie mávne rukou. „Na tom nesejde.“ Sáhne po sáčku s mixem oříšků zabaleným ve folii a strčí ho do ohřevné zásuvky.

Mary Alice kývne hlavou směrem ke kokpitu. „Co ti naši dva nebojácní vůdci?“

„Vzájemně si citují filmový hlášky a dumají nad tím, kterou z nás si k sobě vezmou na víkend domů.“

Mary Alice protáhne obličej do otrávené grimasy. „Proboha, nenávidím je.“

Billie nadzdvihne obočí. „Nejsou zase tak špatní. Vance Gilchrist mi právě vyslovil důvěru, trochu mě povzbudil pro dnešní večerní dobrodružství.“

Mary Alice si pohrdavě odfrkne. „To jen proto, že to má celý na starosti a jestli to poděláme, bude to na něj.“

„Nejspíš,“ přikývne souhlasně Billie. Natáhne se a srovná Mary Alice jmenovku. Je na ní napsané jméno MARGARET ANN. Její vlastní jmenovka má na sobě BRIDGET.

Vždycky si zásadně vyberte falešné jméno se stejnými iniciály, jaké má vaše vlastní jméno, budete unavené, rozrušené nebo prostě jen lidské a začnete psát nebo vyslovovat svoje skutečné jméno namísto toho falešného. Bude snazší napravit tuhle chybu, aniž byste vzbudili podezření, pokud alespoň začnete vyslovovat správné písmeno. Navíc nikdy nebudete muset měnit svůj monogram. Pamatujte si, dámy, vaše životy jsou teď samé lži, ale čím méně jich použijete, tím jednodušší bude udržet je všechny pod pokličkou.

Objeví se Helen, nachystaná a klidná, ačkoliv její oči jsou neobvykle jasné. „Show začíná,“ pronese teatrálně. „Bulhaři jsou tu.“ Zatímco spěchají k boku letadla a kulatými okénky pozorují, jak se k nim blíží dlouhá černá limuzína, připojí se k nim Natalie.

„Proboha,“ zašeptá Natalie. „Je to tady. Konečně.“

Helen jí položí ruku na zápěstí. „Dýchej zhluboka, Nat.“

Nat se dlouze nadechne a doširoka roztahuje nosní dírky, zatímco sleduje, jak auto ladně zastavuje. Vystoupí z něj očekávaná čtveřice pasažérů: ředitel – muž, kterému neřeknou jinak než X, jeho osobní asistent a dvojice bodyguardů.

„Bože, doprdele,“ vyhrkne najednou Mary Alice.

Billie se nakloní vpřed a přimáčkne nos na sklo. Bodyguardi mají prázdné ruce pro případ, že by museli vytáhnout zbraně. S hustým plnovousem a objemnými kadeřemi vypadají jako medvědi, na rozdíl od asistenta, který je pečlivě oholený a vlasy má dokonale ulíznuté dozadu. V rukou nese pouzdro z telecí kůže a svým štíhlým tělem se nad ním hrbí, aby ho uchránil před lehkým deštěm, který se právě spustil. Samotný X chová v náručí malého pejska, pudlíka zrzavé barvy s chomáčem chlupů sepnutým do drdolu hedvábnou mašlí.

„O psovi nikdo nic neříkal,“ pronese Helen téměř neslyšně.

„Psa zabíjet nebudu.“ Nat odstoupí od okna, oči doširoka rozevřené. „To nedokážu.“

„Nebudeš muset,“ slíbí jí Billie. Ostatní jen zírají a ona si uvědomí, že v plánu se vyskytla chyba. Všechny čtyři jsou pod velením Gilchrista a mají své rozkazy. Gilchrist ovšem bude v bezpečí kokpitu, zamčený před vším, co se stane v kabině letadla. Jenže v kabině budou potřebovat vedení. Pro jejich organizaci rozhodně není obvyklé, aby udělala tak zásadní chybu, a Billie napadne, jestli to neudělali úmyslně, aby zjistili, zda dokážou pohotově a s klidem reagovat pod tlakem.

Billie přistoupí k ostatním. „Ten pes je komplikace. Ale není to problém na teď. Je to problém na později. Teď musíme dostat hosty na palubu a usadit je. Na značky. Jdeme.“

K jejímu údivu ty tři poslechnou a pospíchají dopředu, aby se na posled poupravily, zatímco ředitel stoupá po schodišti do letadla. Je tím typem muže, který by měl létat luxusním tryskáčem, Beechcraftem nebo Gulfstreamem, rozhodně něčím, co má elegantní interiér z týkového dřeva a na palubě nejnovější přístroje. Podle spisu je ale spíš staromódní typ, který upřednostňuje dvoumotorové turbovtulové letouny, čím větší, tím lepší. Tenhle má dva motory umístěné před každým křídlem, a jakmile se vrtule dají do pohybu, s hukotem se probouzejí k životu.

Čtveřice letušek se usměje na pana X, seriózně vyhlížejícího padesátníka, který luskne prsty, zatímco stojí v otevřených dveřích a vyklepává si z vlasů kapky deště. Jeho asistent trpělivě vyčkává vedle něj a tělem se stále ještě sklání nad koženým pouzdrem. Jeden z bodyguardů se drží vzadu a s ledovým klidem zůstává stát na schodech, druhý se přesouvá na palubu. Má tlustý krk, a když strká hlavu do kokpitu, aby rychle prověřil situaci, jeho pohled je plochý a nepřátelský.

Piloti se otočí a Gilchrist mu věnuje vlídný úsměv. „Proboha, vyděsil jsi mě, chlape.“ Čeká, že i on odpoví úsměvem, to se ovšem nestane. Tak pokrčí rameny a otočí se zpět k předletové kontrole.

„Vy nejste Henderson,“ ozve se bodyguard obviňujícím tónem.

Gilchrist odpoví s lehkostí. „Nejsem. Ten zatracenej pobuda se votrávil jídlem. Varoval jsem ho, aby tu bujabézu nejedl, ale on se chtěl za každou cenu přiblížit domorodcům. Teď se choulí do klubíčka na záchodě v Hiltonu a leze to z něj všema dírama.“ Proslov zakončí hurónským smíchem a podívá se na Sweeneyho, který se začne smát o chlup později, než je vhodné.

„Vy nejste Henderson,“ zopakuje bodyguard.

„Wow, jste bystřej,“ zareaguje Gilchrist a bravurně působí dojmem muže, kterému začíná docházet trpělivost.

„Bez Hendersona nikam neletíme,“ konstatuje bodyguard.

Do popředí se protlačí ředitel. „Co je za problém?“

Bodyguard rozčileně gestikuluje. „Tohle není Henderson.“

Gilchrist protočí oči v sloup. „Heleďte, můžeme tohleto přeskočit? Ano, já nejsem Henderson. Hendersonovi je blbě a agentura najala mě. Moje písemný oprávnění máte tadyhle,“ dodá a prstem ukáže na zalaminovanou identifikační kartu s legitimací připevněnou na košili.

„Ukažte mi to,“ opáčí bodyguard a gestem ho vyzve, aby mu kartičku ukázal.

„Prokrista,“ zamumlá pilot a podá mu svou kartičku. Samozřejmě je falešná, každopádně propracovaně falešná a Gilchrist vůbec nemá

strach. Sweeney dál metodicky pokračuje v předletové kontrole a plně se soustředí na svou psací podložku a přístrojovou desku, zatímco se odehrává malé drama. Bodyguard si pečlivě prohlíží jeho legitimaci.

„Vincent Griffin,“ přečte pomalu.

„Výborně,“ pochválí ho Vance Gilchrist. „Někdo tady pochopil, že čtení je základ.“ Zlehka se na bodyguarda usměje. Gilchrist obvykle preferuje přátelský přístup, hrát kreténa se však někdy vyplatí. Navíc je to vždycky mnohem zábavnější.

Natáhne ruku pro svou legitimační kartičku, bodyguard si ji ale stále zblízka prohlíží. „Co s tím chcete dělat? Založit si ji do deníčku, než mě pozvete na rande?“ dožaduje se Gilchrist svého. „Tohle je můj průkaz. Jestli s ním máte problém, vyřešte si to s vedením. V opačném případě mi ho vraťte.“

Zírají jeden na druhého, naježení jako rozružení psi. Zpoza ředitel se ozve Billie.

„Omlouvám se, že ruším, kapitáne, ale potřebuji váš a kopilotův rozkaz,“ řekne a veškerá pozornost se obrátí na ni.

Ředitel se na ni obrátí a ona se na něj chladně usměje. „Dobry večer, pane. Mohu vám donést nějaké občerstvení, než odstartujeme?“ Stojí od něj jen pár centimetrů a on poodstoupí, aby si ji prohlédl celou od hlavy až k patě. Uniforma, tmavě šedá a strohá, jí prokazuje dobrou službu v tom, že ukazuje pořádný kus zastíněného dekoltu a odhaluje koleno, které by rád poznal blíže.

Oplatí jí úsměv, ale jeho oči jsou chladné a malé. „Vodku,“ odpoví. „S ledem, a žádnou lacinou sračku. Platím si za kvalitu.“

„Samozřejmě, pane,“ řekne a zadívá se mu do očí o něco déle, než je nutné. „Nechcete se posadit? Kolegyně již připravuje vybrané občerstvení a večerí budeme servírovat do hodiny po odletu.“

Natáhne za sebe paži, čímž naznačí směr na palubu letadla. Bodyguard hlasitě zaprotestuje, ředitel ho ale odbyde mávnutím ruky a ně-